

מקורות אוה"ק נא- נ"ד

קובץ א תצ

תצ. הכח היותר חדש שיתגלה בעולם, לחדש את החיים בגאולה שלמה, הוא הערך הגדול שיש לרצון האדם בהויה כולה, כשהוא משתלם בשלמותו הגמורה. ולזה אנחנו עורגים, כל מעשינו לשם כך מכוונים הם, לגלות את האלהות שברצון האדם. וזה אנו הולכים ומגלים על ידי התכנית של התעלות האדם והתקדשות רצונו, שהוא מבוא לבוא על ידו לגבורת הרצון, להתגלות אלהות בעצם הרצון עצמו, העולה למעלה מכל עמל ומכל כשרון המעשה, שהוא אך הבל ורעות רוח לגבי המעלה העליונה של עליית הרצון למקורו, והתגלותו בפעולה. זה האידיאל איננו נפסק מישראל, זאת היא עליית השכינה התדירית, שבכל יום אנו מכוונים לה בעבודתנו, עליית רצון האדם עד כדי תפיסת מקומו הנועד לו ברצון ההויה. ואז רצון ההויה כולה, אור הרצון של הופעת גילוי האלהות המוחלטה, מתגלה עליו. והכל מתחדש באור גדול, בחיים חדשים, בשירה חדשה, בטבע מחודש, בנשמות חדשות, בדעות חדשות, בהרגשות חדשות, בציוור עולם מחודש, ברצונות מחודשים, בבטחון חדש, ביחש מחודש לשמים ולארץ, לכל היקום, לאדם ולבריות כולם, לגווני החיים כולם, לגלוי ולסתה, לרוחניות ולגשמיות, לחיים שבגוף ולחיים שמחוץ לגוף, להכרות מוגבלות ולהכרות שאינן מוגבלות, לניצוצות פרטיים ולאורות כלליים, לכלים מחזיקים ולתכנים שלהם, להכל יברא יחש חדש, בחידוש ההתגלות של ערכו האמיתי של רצונו של האדם במציאות. וזה בוא יבוא על ידי הסרת החלודה והזוהמא מהרצון, על ידי העברת הערלה החיצונית והפנימית, על ידי מחיית עמלק באדם ובלאומים, בביעור רוח הטומאה מהעולם כולו.

קובץ ב רנה

רנה. הדבקות השכלית באלהים, אין בה עמל כי אם שמחה ועונג, אבל הדמיונית, לפעמים מרגישים בה עונג וחדות לב, ולפעמים טועמים על ידה טעם של מרירות, ואף על פי שמיצר ומימר לי מכל מקום דודי לי ובין שדי ילין. והשכל והדמיון מתאחדים אחר כך לנקודה אחת, ושם שד"י מתגלה עליהם, שכל, דמיון, יו"ד.

קובץ א קט

קט. ההתפתחות של רוח האדם, מכשרת את שכלו העצמי ואת חפצו הפנימי להיות שואף אל הטוב הגמור, שהוא הטוב האלהי, שהוא היסוד של המגמה לכל התגלות אלהות, והשפעת התורה והנבואה בעולם. בימים הראשונים היה השכל הכללי של האנושיות פחות מפותח, וחפצו היה גם כן יותר ברברי, אז היה החזון האלהי כולו נועד לדחות את השכל הסורר, המשועבד רק להחפצים הבהמיים, בכללות החברה האנושית, ולדחוק תמיד את החפץ הטבעי, שהיתה התעוררותו יותר מכוונת לקראת הכיעור והחטא. התבסמות העולם על ידי כל המשך הדורות, על ידי ביסוס היותר עליון של גילויי השכינה בישראל, ועל ידי נסיונות הזמנים, התגדלות היחש החברותי, והתרחבות המדעים, זיקקה הרבה את רוח האדם, עד שאף על פי שלא נגמרה עדיין טהרתו, מכל מקום חלק גדול מהגיונותיו ושאיפת רצונו הטבעי הנם מכוונים מצד עצמם אל הטוב האלהי. ונגד אותו החלק שכבר נזדכך, מוכרחת היא הליברליות להתפשט, והאנרכיה לתפוס מקום. וכשבאה המסורת והדת, אפילו בצורתה היותר טהורה, לכבוש תחת ידה את זה החלק המזוקק, לא תצליח. אבל צריכה היא לסייע את רוח האדם בנקודת טהרתו, ללכת במסילתו שכבר כבש, ולכוון את מטרתה נגד אותם חלקי הרוח של הדעת והרצון האנושי שעדיין לא נתבסמו, והם עומדים עדנה במצבם הפראי כימי קדם. ולפי התנועה התסיסית של החלקים המבוססים, עוד הסכנה בהם יותר גדולה, כשהחלקים הבלתי מבוססים, השרידיים הרבים של הברבריות, הולכים במצבם הטבעי הפרוע, והצד המתוקן שברוח האדם סוכך עליהם באברת דמיונו, להעטיף מעטה של ברק נוצץ על כל תועבה ושקץ. זאת היא עבודת הקודש של עובדי ד', עד קץ הימים, עד אשר רוח הטומאה כליל יחלוף, וזיו האדם והעולם יגלה בתפארת עזו במלכות שדי.

קובץ א שצו

שצו. עבודת הצדיקים העליונים היא להרחיב את רצונם ולהגדילו, לחזקו ולאמצו. וכל מה שיהיה הרצון שלהם יותר יוצא אל הפועל, ויהיה יותר חזק ואמיץ, יבוסס העולם כולו וימלא אורה. ברבות צדיקים ישמח עם.

קובץ א תקפא

תקפא. יש בעולם תוכן טוב ההולך ומתעלה, וזה התוכן מתגלה הוא ברצונו ובטבעו של האדם גם כן. בעבר היה הטבע והרצון האנושי יותר פראי ממה שהוא כעת, ולימים הבאים יהיה יותר נוח וטוב מההווה. בעבר היתה מהות התורה והמוסר פונה ביותר לביטול כח הרצון הטבעי, מפני שהרע היה מרובה בו, ולעתיד הולך הדבר ומקבל צורה חדשה, עד שהדרישה של החופש הרצוני תובעת תביעות מוסריות שנייחו את הרחבתה המבוקשת, שאז תראה כמה טובה צפונה בה. אבל בתוך הרצון העכשווי כמה סיגים עדיין יש בו, ומתוך הזכות של הניצוצות הטובים של הרצון שהתעלה, חפצים גם אלה הסיגים לזכות בחופש, וחופשם יחריב את העולם ויזהם אותו. לזאת המלחמה עצומה היא, וכל מחנה מגינה בצדק, ולוחמת בצדק. החופשים לוחמים בעד ניצוצי הטוב של הרצון, שלא יסבלו עבדות לאין צורך, שהוא אך למחסור, והמשועבדים, מכירי העבר ויודעיו בהדר טובו, מגינים על השיעבוד, שלא יהרסו חלקי הרצון המזוהמים את הבנין האצילי של העולם. וגדולי הנפש צריכים לתווך את השלום בין הלוחמים, בהראותם לכל אחד מהם מה הוא הגבול השייך לו באמת.

קובץ א תרסט

תרסט. לפעמים יש מנהיג גדול, והדור אינו מתוקן, ולעומתו מנהיג קטן ממנו, אבל הדור מתוקן הוא. ודורו של שלמה יותר גדול הוא משל משה, אלא שאין העילוי בדור עצמו, אלא בכלל סדר העולם, ועל פי סדר העולם היה אז הכל מתוקן, סיהרא באשלמותא בימי שלמה. אמנם יש ביסוס עולם מצד פנימיותו, ויש ביסוס מצד חיצוניותו. ובכלל, מצד החיצוניות, כל ימי החורבן אין לך יום שאין קללתו מרובה משל חבירו, אבל מצד הפנימיות העולם הולך ומתבסס. ועקבתא דמשיחא הוא מצב של ירידה חיצונית, וביסוס פנימי, על כן הוא מביא לאורו של משיח, שבו מתמלא הכל, גם הביסוס החיצוני, כי כשהפנימיות מבוסמת, קל הוא מאד לבשם את החיצוניות. ובעלי רזין צריכין הם להודיע לעולם שהירידה שלו היא רק חיצונית, אבל בפנים הכל מתעלה, וממילא ההארה היא גדולה, ועצם הנשמות גדולות הן, וגם בתוך החוצפא יש גדלות וקדושה, וכי יבוא כנהר צר, רוח ד' נוססה בו. והתשובה בזמן הזה היא תמיד תשובה עילאה, תשובה מאהבה, שזדונות נעשים זכיות גמורות. והחטא אינו יכול לפגום כל כך כבדורות הראשונים, מפני רוב הביסוס של העולם, ושפע הרחמים והחסדים שזורחים בו. והצדיקים שבדור יכולים להמשיך שפע של חסד גדול כזה, עד כדי למחוק לגמרי את כל עונות הדור ולהפכם לזכיות ממש, גם בלא תשובה גלויה מצד הדור, כי אם על ידי התשובה השכלית של הצדיקים לבדם, שהם שבים בעד הדור כולו, ובמחשבתם הם מחברים אליהם את כל הנשמות כולן של הדור, עד שהן מתחברות עמהם, ונעשו כולן שלמות ומזוככות, וההזרחה החיצונה החסרה להם מתמלאה מיד מהבהקת האור שבנשמת הצדיקים, מה שלא היה אפשר לעשות בעת שהיה חסר הביסוס הפנימי.

קובץ א תתעט

תתעט. המוסר האנושי הולך הוא וטוב בפנימיותו, ולעומתו הולכת היא ההתפתחות המדעית ומופיעה בצורות חדשות, המקילות את עול החיים. אם היו ההתגלויות הללו באות לעולם בעת שהמוסר היה פחות מאותה המדרגה שאנו עומדים בו עכשיו, היה מקלקל את סדר החיים עוצם העושר ומיעוט העמל. אמנם גם כעת, ביסוס המוסר הוא מונח רק בתוכיותו, בסתר המדריגה, על כן רבות הן המניעות שאינן נותנות לאדם בכללו ליהנות מעולמו, וממילא אינו נהנה הנאה מרובה ואמיתית גם מההמצאות הרבות, שמחדש אותן רוחו המעשי ההולך ומתרחב. ורצויה היא עבודת הקודש של החכמים הרוחניים, מורי הדת, האמת והיושר העליון, מאורי האור האלהי בעולם, שהם מסגלים את האדם לחיים כאלה, שיהיה ראוי על ידם לקבל את כל הברכות הצפונות לו מהעושר הגדול של המדע המעשי, שאין גדלו ועשרו נערך כראוי כי אם כשיחובר לו עושר עקרי של ברכת הרוח, שמקורה היא ברכת יוצר העולמים כולם ושפעת אורו.

אגרת של"ב

כלל גדול הוא, שאע"פ שהעולם יורד תמיד בירידה אחר ירידה, מ"מ אין זה כ"א מצד החיצוניות שלו, דהיינו שהמעשים והמדות נופלים ואינם בערך של דורות הראשונים מצד פרטיות הנשמות. אבל מצד הפנימיות, דהיינו כח-הכלל של כללות קדושת האומה כנס"י, כל דור ודור מוסיף על הדורות הראשונים, מפני שהקדושה מצטרפת, ונמצא שהקדושה של מעוט תורה ומעשים טובים של דורות האחרונים מוסיפה אור לשעבר ג"כ, ועבירה אין לה פירות ולא צירוף, בסוד 'יתפרדו כל פועלי און'. ע"כ כללות האומה בתוכיותה היא מלאה יותר אור ד' מכפי הערך של העבר, אלא שאין הדבר נגלה לעין עד בא

משיח צדקנו, ב"ב, שיצא מ'היכל קן צפור', כלומר: מכל הקדושות שבכח יגלה בפועל, וראו כ"ב יחדו. וע"כ בזמן שהי' רחוק מגאולה הי' אפשר לקליפה להתלבש באמונות רעות בפועל כמו ע"ז וכשוף, ומינות היא ג"כ אמונה רעה תמציתה היותר רעה של ע"ז, וכשהיא בולעת איזה נפש סובבת היא אותו במצודים ומוצצת את דם החיים הרוחניים שבנשמתו, רח"ל. בסוד 'שממית בידיה תתפש'. אבל בזמן הקרוב לגאולה אין כח לקליפה להמציא אמתות רעות, כ"א להקליש ח"ו את אור האמונה בלב החלשים. וחלישות זו, אע"פ שהנלכדים בה חושבים שהיא כפירה, והם כמו נתפסים ברשת באין דרך הצלה, אין לה שום ערך ועל מציאות כלל כ"א חסרון הסברה והארת השכל והרגש, ע"כ מיד שמאירין להם בדרך ד', ע"פ דרכי שכל ישר והרגשות טובות, הולך האור ומאיר עליהם וסופם לחזור למוטב, והם שבי פשע ביעקב ואליהם יבא לציון גואל. ע"כ עלינו להיות בטוחים בחסדי השי"ת, הזוכר חסדי אבות להביא גאולה לבני בניו, שכל בנינו, אפילו הנדחים והאובדים לפי מראית-עין, יהיו למודי ד', והכתוב אומר (זכריה י' ט') 'ובמרחקים יזכרוני וחיו את בניהם ושבו'. כי הרע שבהם איננו כ"א חיצוני ובתוכיות הנשמה הכל טוב וקדוש, ע"כ הם מתעוררים לכמה מחשבות של יושר וצדק, אע"פ שהם תועים בדרכם ולא זו הדרך ולא זו העיר, מ"מ הרבה מהם דבקים באומה בכללה ומתפארים בשם ישראל, אע"פ שאינם יודעים בעצמם מפני מה ולמה, ואע"פ שהם מחקים בזה את האומות שהם דבקים עכשיו כל אחד בלאומיות שלו, מ"מ שורש מדתו של עשו הוא פורה ראש ולענה, מקור רשע ושפיכות דמים והורבן, ושורש ישראל הוא קדוש וטוב מוכן לצדק ויושר, שהוא באמת דעת ד' בעולם. וזהו סוד 'עני ורוכב על החמור' שאמרו בתק"ז שהוא דרא דעקבא דמשיחא, דהוא 'טב מלגאו וביש מלבר', סוד 'כלו הפך לבן - טהור', וחמור אע"פ שיש בו סמני טומאה יותר משאר בהמות טמאות, שמהן נמצאות שיש להן סמן-טהרה אחד, מ"מ יש בתוכיותו קדושה, שהרי הוא קדוש בבכורה, אלא שהיא גנוזה ומוסתרת מאד, וסופה להגלות ע"י העילוי של פדיון. ואלה הם דברים, שא"א לבארם בכל עמקם כ"א מפה לאוזן בשעת רצון המוכשרת ליושבים לפני ד'.